

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia.....2010 r.

**w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie
kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego**

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb ponoszenia, pobierania i zwrotu opłaty za odbycie stażu adaptacyjnego;
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb ich ponoszenia, pobierania i zwrotu opłaty za przeprowadzenie testu umiejętności;
– w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, zwanego dalej „postępowaniem”.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, zwany dalej „organem prowadzącym postępowanie”, wydaje postanowienie o konieczności:

- 1) odbycia stażu adaptacyjnego, określając czas jego trwania, albo
- 2) przystąpienia do testu umiejętności
– wyznaczając zakres kwalifikacji wymagających uzupełnienia przy uwzględnieniu istniejących różnic pomiędzy kwalifikacjami posiadanymi przez wnioskodawcę, a kwalifikacjami określonymi

w przepisach dotyczących wymagań kwalifikacyjnych do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego w Rzeczypospolitej Polskiej, doświadczenia zawodowego wnioskodawcy oraz świadectw, dyplomów lub innych dokumentów potwierdzających kwalifikacje posiadane przez wnioskodawcę.

§ 3. W terminie 60 dni od otrzymania postanowienia, o którym mowa w § 2, wnioskodawca występuje do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o odbycie stażu adaptacyjnego albo przeprowadzenie testu umiejętności.

§ 4. Organ prowadzący postępowanie upowszechnia w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.¹⁾), na stronach podmiotowych tego organu wykaz literatury pomocnej do uzupełnienia wiedzy niezbędnej do odbywania stażu adaptacyjnego lub spełnienia wymogów testu umiejętności.

Rozdział 2

Staż adaptacyjny

§ 5. 1. Staż adaptacyjny jest odbywany u tłumacza przysięgłego, zwanego dalej „opiekunem stażu”.

2. Organ prowadzący postępowanie, na wniosek wnioskodawcy, udziela informacji o tłumaczach przysięgłych, u których może być odbywany staż adaptacyjny.

§ 6. 1. Wnioskodawca do wniosku o odbycie stażu adaptacyjnego dołącza dokument zawierający zobowiązanie opiekuna stażu do zorganizowania i przeprowadzenia dla wnioskodawcy stażu adaptacyjnego wraz z trzema egzemplarzami programu stażu adaptacyjnego, o którym mowa w § 10.

2. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) rodzaj stosunku prawnego, jaki zostanie nawiązany z wnioskodawcą w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego;
- 2) termin, w jakim zostanie nawiązany ten stosunek prawny;
- 3) okres, na jaki zostanie nawiązany ten stosunek prawny, nie krótszy niż czas trwania stażu adaptacyjnego wskazany w postanowieniu, o którym mowa w § 2;
- 4) zakres czynności, jakie zostaną powierzone wnioskodawcy.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz Nr 132, poz. 1110.

§ 7. Wnioskodawca odbywający staż adaptacyjny na podstawie umowy cywilnoprawnej może go odbywać bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem.

§ 8. 1. Wstępne obliczenia kosztów związanych z odbywaniem przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego dokonuje opiekun stażu, u którego staż adaptacyjny ma być odbywany w porozumieniu z organem prowadzącym postępowanie, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem rozpoczęcia stażu, wraz z jednoczesnym zastrzeżeniem, że ostateczne ustalenie kosztów nastąpi po zakończeniu odbywania stażu adaptacyjnego.

2. Koszt odbywania przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego ustalany jest na podstawie rzeczywistych kosztów odbywania stażu, z uwzględnieniem programu i czasu trwania stażu.

3. Do rzeczywistych kosztów odbywania stażu adaptacyjnego zalicza się w szczególności:

- 1) koszty organizacyjno-techniczne;
- 2) koszty materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych;
- 3) wynagrodzenie opiekuna stażu.

4. Wnioskodawca tytułem kosztów, o których mowa w ust. 1, uiszcza jednorazową opłatę najpóźniej w dniu zakończenia stażu adaptacyjnego lub miesięcznie w równych ratach płatnych z góry do 10 dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy wskazany przez opiekuna stażu.

5. Wysokość kosztów odbycia stażu adaptacyjnego jest ustalana ostatecznie na dzień zakończenia tego stażu, w sposób określony w ust. 2. Ostateczna wysokość kosztów odbywania stażu adaptacyjnego nie może przewyższyć kosztów wyliczonych wstępnie o więcej niż 10%.

§ 9. 1. Opiekunem stażu może być wyłącznie osoba, która w okresie co najmniej 3 lat poprzedzających datę powierzenia jej funkcji opiekuna stażu nieprzerwanie wykonywała czynności tłumacza przysięgłego.

2. Opiekun stażu nie może być zmieniany w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Zmiana opiekuna stażu następuje w przypadku:

- 1) braku możliwości dalszego pełnienia przez opiekuna stażu czynności nadzoru nad wnioskodawcą;
- 2) zawieszenia działalności opiekuna stażu jako tłumacza przysięgłego albo skreślenia go z listy tłumaczy przysięgłych.

4. Zmiana opiekuna stażu może nastąpić w przypadku umotywowanego wniosku, złożonego przez wnioskodawcę lub opiekuna stażu do organu prowadzącego postępowanie, nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego.

5. W sprawie wskazania nowego opiekuna stażu w przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, postanawia organ prowadzący postępowanie, po uzyskaniu stanowiska odbywającego staż adaptacyjny.

6. Zmiana opiekuna stażu nie ma wpływu na dotychczasowy program stażu adaptacyjnego.

§ 10. 1. Staż adaptacyjny odbywa się zgodnie z programem stażu adaptacyjnego zatwierdzonym przez organ prowadzący postępowanie.

2. Zatwierdzenie programu stażu adaptacyjnego następuje przez naniesienie na trzech egzemplarzach tego programu adnotacji „zatwierdzam”, przy czym organ prowadzący postępowanie jeden egzemplarz przesyła wnioskodawcy, a jeden opiekunowi stażu.

3. Program stażu adaptacyjnego jest przygotowywany indywidualnie dla danego wnioskodawcy przez opiekuna stażu i uwzględnia zakres kwalifikacji wymagających uzupełnienia wyznaczony w postanowieniu, o którym mowa w § 2.

4. Przy ustalaniu programu stażu adaptacyjnego bierze się pod uwagę w szczególności konieczność:

- 1) zapoznania się z zakresem zadań tłumacza przysięgłego, etyką zawodową oraz statusem prawnym tego zawodu;
- 2) dokonywania tłumaczeń pod nadzorem opiekuna stażu;
- 3) uczestniczenia w pozostałych czynnościach wykonywanych przez tłumacza przysięgłego.

§ 11. 1. Organ prowadzący postępowanie ustala długość stażu adaptacyjnego w sposób indywidualny dla każdego wnioskodawcy, nie krótszy niż 3 miesiące.

2. Na wniosek wnioskodawcy, złożony w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego, organ prowadzący postępowanie może przedłużyć okres trwania stażu adaptacyjnego, z tym że łącznie nie może on przekroczyć okresu określonego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

§ 12. 1. Przebieg stażu adaptacyjnego nadzoruje organ prowadzący postępowanie, w szczególności poprzez:

- 1) kontrolę realizacji programu stażu adaptacyjnego;
- 2) kontrolę warunków odbywania stażu adaptacyjnego;
- 3) kontrolę obecności wnioskodawcy w czasie stażu adaptacyjnego;
- 4) gromadzenie informacji o przebiegu stażu adaptacyjnego;
- 5) nakazanie usunięcia uchybień stwierdzonych w toku czynności kontrolnych.

2. Organ prowadzący postępowanie wyznacza swojego przedstawiciela do wykonywania w jego imieniu czynności, o których mowa w ust. 1, i powiadamia o tym opiekuna stażu oraz wnioskodawcę.

3. Przedstawiciel organu prowadzącego postępowanie sporządza na piśmie sprawozdanie zawierające wnioski wynikające z przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1.

§ 13. 1. Wnioskodawca dokumentuje przebieg stażu adaptacyjnego w dzienniku stażu.

2. Dziennik stażu adaptacyjnego zawiera:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) imię i nazwisko opiekuna stażu;
- 3) datę rozpoczęcia stażu adaptacyjnego;
- 4) datę założenia dziennika;
- 5) tygodniowy wykaz czynności wykonywanych przez wnioskodawcę oraz datę ich wykonywania, potwierdzony podpisem opiekuna stażu;
- 6) okresowe oceny opiekuna stażu, podpisane przez niego z podaniem daty i miejsca sporządzenia oceny.

3. Opiekun stażu potwierdza podpisem w dzienniku stażu adaptacyjnego zgodność jego przebiegu z programem.

§ 14. 1. Po zakończeniu stażu adaptacyjnego opiekun stażu niezwłocznie sporządza pisemne sprawozdanie z jego przebiegu i przekazuje je organowi prowadzącemu postępowanie.

2. Opiekun stażu, sporządzając sprawozdanie z odbycia stażu adaptacyjnego, uwzględnia uwagi i spostrzeżenia przekazane przez organ prowadzący postępowanie w trakcie przebiegu stażu adaptacyjnego.

§ 15. 1. Po przekazaniu sprawozdania, opiekun stażu przesyła wnioskodawcy rozliczenia kosztów związanych z odbytym stażem adaptacyjnym.

2. Niewykorzystana część opłaty za odbycie stażu adaptacyjnego podlega zwrotowi wnioskodawcy na wskazany przez niego rachunek bankowy lub w inny wskazany przez niego sposób, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wnioskodawcy rozliczenia kosztów.

§ 16. W terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania organ prowadzący postępowanie dokonuje oceny umiejętności nabytych przez wnioskodawcę biorąc pod uwagę także wynik czynności nadzorczych prowadzonych w trybie § 12.

§ 17. 1. W przypadku uzyskania negatywnej oceny ze stażu adaptacyjnego, wnioskodawca może jeden raz ponownie wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem

o przeprowadzenie stażu adaptacyjnego na podstawie tego samego postanowienia, o którym mowa w § 2.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy złożyć w terminie 30 dni od dnia otrzymania oceny, o której mowa w ust. 1.

3. Do ponownego odbycia stażu adaptacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy § 5-16.

Rozdział 3

Test umiejętności

§ 18. Test umiejętności przygotowuje i przeprowadza zespół egzaminacyjny powołany przez przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej utworzonej na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 722) spośród członków lub konsultantów Państwowej Komisji Egzaminacyjnej.

§ 19. Jeżeli wnioskodawca wybrał test umiejętności i przekazał tę informację we wniosku, o którym mowa w § 3, organ prowadzący postępowanie niezwłocznie przekazuje Przewodniczącemu Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, o której mowa w § 18, postanowienie, o którym mowa w § 2, wraz z kopią dokumentacji zawierającej informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i praktyce zawodowej wnioskodawcy.

§ 20. O terminie i miejscu przeprowadzenia testu umiejętności zawiadamia wnioskodawcę przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, co najmniej na 21 dni przed wyznaczonym dniem przeprowadzenia testu umiejętności, z tym że test nie może się odbyć później niż w terminie 6 miesięcy od dnia przekazania przez kandydata wniosku, o którym mowa w § 3.

§ 21. 1. Test umiejętności jest opracowywany przez zespół egzaminacyjny indywidualnie dla każdego wnioskodawcy i uwzględnia zakres kwalifikacji wymagających uzupełnienia wyznaczony w postanowieniu, o którym mowa w § 2.

2. Test umiejętności składa się z dwóch części: pisemnej oraz ustnej.

3. Część pisemna trwa 120 minut i polega na przetłumaczeniu jednego tekstu z języka polskiego na język obcy oraz tekstu z języka obcego na język polski.

4. Część ustna polega na przetłumaczeniu konsekutywnym jednego tekstu z języka polskiego na język obcy oraz a vista jednego tekstu z języka obcego na język polski.

5. W trakcie części pisemnej egzaminowany może korzystać z przyniesionych przez siebie słowników.

6. Po przeprowadzeniu testu umiejętności Państwowa Komisja Egzaminacyjna ustala jego wynik stanowiący sumę punktów przyznawanych za następujące elementy oceny, osobno, każdego z 4 tekstów:

- 1) do 10 punktów za zgodność treści przekazanej w tłumaczeniu z treścią oryginału;
- 2) do 15 punktów za terminologię i frazeologię subjęzyka specjalistycznego;
- 3) do 10 punktów za poprawność gramatyczną, ortograficzną (lub fonetyczną) i leksykalną (leksyka niespecjalistyczna);
- 4) do 10 punktów za zastosowanie rejestru (stylu funkcjonalnego) języka właściwego dla danego rodzaju tekstu;
- 5) do 5 punktów za znajomość formalnych zasad wykonywania tłumaczeń uwierzytelnionych – w odniesieniu do części pisemnej lub za poprawność fonetyczno-intonacyjną, dykcję i płynność wypowiedzi – w odniesieniu do części ustnej.

7. Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania przez wnioskodawcę w trakcie testu umiejętności wynosi 200 punktów.

8. Ocenę pozytywną z testu umiejętności otrzymuje wnioskodawca, który uzyskał co najmniej 150 punktów.

§ 22. 1. Jeżeli z przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów wynika, że posiada on kwalifikacje zawodowe w zakresie tłumaczenia pisemnego odpowiadające wymaganiom stawianym tłumaczom przysięgłym w Rzeczypospolitej Polskiej, organ prowadzący postępowanie, w postanowieniu, o którym mowa w § 2, zwalnia wnioskodawcę z części pisemnej testu umiejętności.

2. Jeżeli z przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów wynika, że posiada on kwalifikacje zawodowe w zakresie tłumaczenia ustnego odpowiadające wymaganiom stawianym tłumaczom przysięgłym w Rzeczypospolitej Polskiej, organ prowadzący postępowanie, w postanowieniu, o którym mowa w § 2, zwalnia wnioskodawcę z części ustnej testu umiejętności.

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 do uzyskania pozytywnego wyniku testu umiejętności wystarczające jest uzyskanie 75 punktów.

§ 23. 1. Członkowie zespołu egzaminacyjnego zapewniają prawidłowy przebieg testu umiejętności.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego może wykluczyć z testu umiejętności osobę, która w trakcie jego trwania korzysta z niedozwolonej pomocy, pomaga innym uczestnikom testu umiejętności lub w inny sposób zakłóca jego przebieg.

3. Wykluczenie zostaje odnotowane w protokole, o którym mowa w § 27.

§ 24. 1. Część pisemną testu umiejętności przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających samodzielną pracę osób, które do niego przystąpiły.

2. Przed wejściem na salę egzaminacyjną osoba przystępująca do testu umiejętności jest obowiązana do okazania zawierającego zdjęcie dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

3. W trakcie testu umiejętności osoba, która do niego przystąpiła, może opuścić salę egzaminacyjną po uzyskaniu zgody członka zespołu egzaminacyjnego. Przed opuszczeniem sali osoba wychodząca przekazuje pracę przewodniczącemu lub, w razie jego nieobecności, innemu członkowi zespołu egzaminacyjnego, który odnotowuje godzinę przekazania i zwrotu tej pracy.

§ 25. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powiadamia osoby przystępujące do testu umiejętności o treści przepisów § 21 ust. 5, § 23 ust. 2 oraz § 24 ust. 3.

§ 26. Wynik testu umiejętności jest ustalany w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia przeprowadzenia testu.

§ 27. Wynik testu umiejętności Państwowa Komisja Egzaminacyjna przekazuje pisemnie wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia ustalenia wyników testu. Wraz z informacją o wyniku testu umiejętności Państwowa Komisja Egzaminacyjna przekazuje organowi prowadzącemu postępowanie protokół testu umiejętności.

§ 28. 1. Nieprzystąpienie w wyznaczonym terminie do testu umiejętności bez usprawiedliwienia uznaje się za odstąpienie wnioskodawcy od testu umiejętności.

2. Usprawiedliwienie nieprzystąpienia wnioskodawcy w wyznaczonym terminie do testu umiejętności następuje w trybie przewidzianym dla usprawiedliwiania nieobecności w pracy, określonym w odrębnych przepisach.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ prowadzący postępowanie wyznacza ponownie datę, do której wnioskodawca powinien przystąpić do testu umiejętności.

§ 29. 1. W przypadku uzyskania negatywnej oceny z testu umiejętności, wnioskodawca może jeden raz ponownie wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o przeprowadzenie testu umiejętności na podstawie tego samego postanowienia, o którym mowa w § 2.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy złożyć w terminie 30 dni od dnia przekazania przez Państwową Komisję Egzaminacyjną wnioskodawcy wyniku testu umiejętności.

3. Do ponownego przeprowadzenia testu umiejętności stosuje się przepisy § 18-28 oraz § 30 i 31.

§ 30. 1. Członkom zespołu egzaminacyjnego przysługuje wynagrodzenie za udział w jego pracach w wysokości 50% kwoty określonej w § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 15, poz. 127).

2. W przypadkach określonych w § 22 ust. 1 i 2 wynagrodzenie członków zespołu egzaminacyjnego wynosi 50% kwoty określonej w ust. 1.

§ 31. 1. Koszty przeprowadzenia testu umiejętności pokrywają osoby do niego przystępujące.

2. Ustalenia wysokości opłaty za uczestnictwo w teście umiejętności dokonuje Państwowa Komisja Egzaminacyjna, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem jego przeprowadzenia, biorąc pod uwagę koszty obliczone z uwzględnieniem liczby osób przystępujących do testu oraz wydatków organizacyjno-technicznych.

3. Wnioskodawca uiszcza opłatę, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem przeprowadzenia testu umiejętności, na rachunek bankowy wskazany przez Komisję Egzaminacyjną. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

4. Przystępując do testu umiejętności, wnioskodawca okazuje dowód uiszczenia opłaty.

5. W przypadku odwołania testu umiejętności z przyczyn leżących po stronie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej wnioskodawcy zwraca się opłatę, o której mowa w ust. 2, na wskazany przez niego rachunek bankowy lub w inny wskazany przez niego sposób.

6. Jeśli wnioskodawca nie przystąpi do testu umiejętności bez usprawiedliwienia, opłata nie podlega zwrotowi.

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Konieczność wydania rozporządzenia w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego jest wynikiem uznania zawodu tłumacza przysięgłego za zawód regulowany objęty ogólnym systemem uznawania kwalifikacji zawodowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Wymogi jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o uzyskanie prawa do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego reguluje ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2703, z późn. zm.). W trakcie prac legislacyjnych przed uchwaleniem tego aktu prawnego Urząd Komitetu Integracji Europejskiej przedstawiając opinię o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej wyraził pogląd, że zawód tłumacza przysięgłego w Polsce jest specyficznym zawodem, tworzonym na podstawie i dla potrzeb polskiego porządku prawnego. Ze względu na specyfikę, do zawodu tłumacza nie mają w pełni zastosowania normy systemu uznawania kwalifikacji (pismo z dnia 16 lutego 2003 r. Min.DH-4226/03/DPE/as). Pogląd taki został podtrzymany przez Komitet Europejski Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 20 marca 2007 r. Podniesiono zwłaszcza bliski związek wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego z wykonywaniem władztwa publicznego, a usługi tłumacza przysięgłego są bezpośrednio wykorzystywane przez sądy i organy administracji publicznej.

Jednakże w związku ze skargą obywatela polskiego złożoną Komisji Europejskiej w sprawie braku uznawania kwalifikacji zawodowych tłumaczy przysięgłych w Polsce, Komitet Europejski Rady Ministrów przyjął w dniu 3 listopada 2009 r. projekt dokumentu, stanowiącego odpowiedź na uwagi Komisji Europejskiej w sprawie uznawania w Polsce kwalifikacji zawodowych tłumaczy przysięgłych. W dniu 4 listopada 2009 r. przekazano do Komisji Europejskiej odpowiedź Rządu RP, w której uznano, że zawód tłumacza przysięgłego jest zawodem regulowanym i spełnia przesłanki definicji zawodu regulowanego z art. 3 ust. 1 lit. a dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

W związku z powyższym konieczne jest wydanie rozporządzenia regulującego staż adaptacyjny oraz test umiejętności osób ustanowionych tłumaczami przysięgłymi w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej, w przypadku występowania przesłanek określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394).

Konieczność odbycia stażu adaptacyjnego lub przystąpienia do testu umiejętności stwierdza postanowieniem Minister Sprawiedliwości, który jest organem prowadzącym postępowanie o uznawaniu kwalifikacji zawodowych tłumacza przysięgłego. Minister Sprawiedliwości określa też

– w sposób indywidualny dla każdego wnioskodawcy – długość stażu adaptacyjnego, który nie może być dłuższy niż trzy lata.

Staż adaptacyjny odbywa się u opiekuna stażu, którym może być osoba, która w okresie co najmniej 3 lat poprzedzających datę powierzenia jej funkcji opiekuna stażu nieprzerwanie wykonywała czynności tłumacza przysięgłego. Staż adaptacyjny odbywa się zgodnie z programem ustalonym przez opiekuna stażu i zatwierdzonym przez organ prowadzący postępowanie. Program musi uwzględniać wskazania określone w postanowieniu Ministra Sprawiedliwości. Oceny stażu adaptacyjnego dokonuje organ prowadzący postępowanie po otrzymaniu sprawozdania opiekuna stażu. W przypadku uzyskania negatywnej oceny wnioskodawca może jeden raz ponownie wystąpić z wnioskiem o jego przeprowadzenie na podstawie tego samego postanowienia organu prowadzącego postępowanie.

Koszty stażu adaptacyjnego pokrywa wnioskodawca.

Test umiejętności przeprowadza zespół egzaminacyjny powołany przez przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej działającej w oparciu o art. 3 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego uwzględniając wskazania określone w postanowieniu Ministra Sprawiedliwości. Test umiejętności składa się z części pisemnej i ustnej. Część pisemna polega na tłumaczeniu tekstu z języka polskiego na język obcy oraz tekstu z języka obcego na język polski. Z kolei część ustna polega na przetłumaczeniu konsekutywnym jednego tekstu z języka polskiego na język obcy oraz a vista jednego tekstu z języka obcego na język polski. Wynik testu umiejętności jest ustalany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia przeprowadzenia testu umiejętności. Jest on przekazywany wnioskodawcy oraz Ministrowi Sprawiedliwości, który w oparciu o wynik testu wydaje odpowiednią decyzję w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych tłumacza przysięgłego.

W niektórych państwach Unii Europejskiej istnieją dwa zawody tłumacza przysięgłego – jeden obejmujący tylko tłumaczenie pisemne i drugi obejmujący tylko tłumaczenia ustne. Jeśli wnioskodawca ma uprawnienia w zakresie tylko tłumaczeń pisemnych, organ prowadzący postępowanie zwalnia go z pisemnej części testu umiejętności, jeśli ma uprawnienia tylko w zakresie tłumaczeń ustnych organ prowadzący postępowanie zwalnia go z części ustnej testu umiejętności.

Wysokość opłaty jaką ponosi osoba przystępująca do testu umiejętności ustala Państwowa Komisja Egzaminacyjna przy uwzględnieniu ilości osób przystępujących do testu umiejętności oraz wydatków organizacyjno-technicznych. Z faktu, że wynagrodzenie każdego z trzech członków zespołu egzaminacyjnego wynosi 900 zł wynika, że koszt takiego testu to 2 700 zł, który w zależności od liczby wnioskodawców rozkładałby się na nich odpowiednio. W przypadku przeprowadzenia tylko jednej z części testu (ustnej lub pisemnej), zarówno koszty jak i opłaty wynosiłyby 50% powyżej określonych sum.

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia jest uzasadnione koniecznością pilnego wydania przepisów regulujących postępowanie o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministra Sprawiedliwości, jakkolwiek żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 11 ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), projekt rozporządzenia był skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje ustawa.

Rozporządzenie oddziaływać będzie głównie na osoby, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych.

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom z organizacjami zrzeszającymi tłumaczy: Stowarzyszeniem Tłumaczy Polskich, Polskim Towarzystwem Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIŚ oraz Bałtyckim Stowarzyszeniem Tłumaczy. Zgłoszone uwagi merytoryczne dotyczyły m. in. postulatu wprowadzenia zasady, że uznanie kwalifikacji zawodowych mogłoby nastąpić po odbyciu stażu adaptacyjnego i uzyskaniu oceny pozytywnej z testu umiejętności (projekt zakłada, że staż adaptacyjny i test umiejętności są alternatywnymi sposobami uznania kwalifikacji zawodowych), jak również propozycji zrównania zakresu testu umiejętności z egzaminem na tłumacza przysięgłego. Przedmiotowe uwagi nie zostały uwzględnione z uwagi na ich niezgodność z Dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych oraz ustawą z dnia 18 marca 2008 r.

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394). Zaakceptowane zostały natomiast niektóre uwagi o charakterze stylistycznym.

3. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków dla budżetu państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Koszty przewidzianych rozporządzeniem – stażu adaptacyjnego oraz testu umiejętności – dla osób ubiegających się o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego pokrywane będą bowiem przez samych wnioskodawców (§ 8 i § 31). Sprawowanie nadzoru nad przebiegiem stażu adaptacyjnego, określone w § 12 rozporządzenia, również nie przyczyni się do powstania dodatkowych kosztów. Nie przewiduje się bowiem wizytowania miejsca odbywania stażu, ograniczając się do kontroli dokumentacji przesyłanej pocztą przez opiekuna stażu. Czynności kontrolne sprawowane będą przez pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach obowiązków służbowych bez dodatkowego wynagrodzenia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia zwiększy dostępność usług tłumaczy przysięgłych tym samym będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.